

شناسایی امکانات بالقوه استان مازندران برای سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال

● ابوالقاسم سلیمانی سوچلمایی

مقدمه

در استان مازنداران زمینه‌های مناسب و مساعدی در بخش‌های مختلف وجود دارد که در صورت برنامه‌ریزی و سیاستگذاری اصولی و منطقی می‌تواند در اشتغالزایی استان مؤثر و مفید واقع شود. در این مقاله به معرفی برخی از آنها که امکان تشکیل تعاونی را میسر می‌گرداند پرداخته می‌شود. از جمله این زمینه‌ها می‌توان به خدمات مکانیزاسیون کشاورزی - صنعت

گردشگری - آب معدنی - پرورش ماهی در آب بندها - عمل آوری ماهی - ایجاد کارگاه‌های صنایع دستی - ایجاد فضاهای ورزشی - حمل و نقل دریایی - صنایع تبدیلی - گیاهان دارویی و گل‌های زینتی - تهیه علوفه - دفع زباله‌های شهری - بهره‌گیری از ضایعات کشاورزی به عنوان مواد اولیه تولید کاغذ و مقوا و ... اشاره نمود.

به طور کلی استان مازندران به جهت شرایط خاص اقلیمی - اقتصادی - اجتماعی

و فرهنگی دارای استعدادهای و قابلیت‌های بالقوه‌ای است که نظیر آن را شاید نتوان در سایر استانهای کشور مشاهده نمود. لیکن به دلیل عدم شناخت موقعیت واقعی استان متأسفانه تاکنون اقدامات شاخص و بارزی بویژه در زمینه اشتغال بیکاران با تکیه بر استعدادهای و قابلیت‌های منطقه صورت نگرفته است.

با عنایت به اهداف بخش تعاون به نوبه در مورد ایجاد اشتغال برای بیکاران جامعه از طریق تشکلهای تعاونی، آشنایی با

ویژگی‌های فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی ضروری و اجتناب‌ناپذیر بوده و مجریان و دست‌اندرکاران را در وصول به اهداف برنامه یاری می‌رساند.

۱- مکانیزاسیون کشاورزی

مکانیزاسیون (مدرنیزه کردن) کشاورزی به این معنی است که با در اختیار گرفتن ابزارها و ادوات تولیدی و خدماتی خاص و طرح و اجرای برنامه‌های ویژه انجام فعالیتهای بتوان کشاورزی را از حالت قدیمی و سنتی که مبتنی بر تجارب گذشتگان بوده و عموماً از وسایل ساده بهره‌گیری می‌شده است به حالت امروزی و پیشرفته و عملی درآورد تا در سایه به کارگیری امکانات مدرن تولیدی ضمن استفاده بهینه از عامل طبیعت (زمین) و عامل انسانی (کارگر) به بالاترین میزان تولید در سطح دست یابیم. به عبارت دیگر مکانیزاسیون کشاورزی یعنی تغییر از حالت سنتی تولید در کشاورزی به حالت پیشرفته به منظور افزایش بازده محصول، البته تغییر روش کار و تولید میسر نخواهد شد مگر این که تغییر ذهنی و فرهنگی لازم نیز ایجاد شود. با این وجود می‌توان ویژگیهای را در رابطه با مکانیزاسیون کشاورزی بیان داشت که بیشتر و بهتر بتوان به اثرات مفید آن پی برد.

این ویژگیها عبارتند از:

- ۱-۱ افزایش راندمان تولید و کارایی بیشتر در خصوص استفاده از عوامل تولید یا به کارگیری افراد متخصص و حرفه‌ای.
- ۱-۲ ارائه خدمات فنی مکانیزه و توصیه‌های علمی در جهت حفظ و حراست محصول و اعمال روشهای صحیح زراعت و رعایت سایر موارد به ویژه در خصوص استفاده از بذر مناسب و کودهای مفید و کارآمد توسط افراد مجرب و متخصص.
- ۱-۳ به کارگیری روشهای علمی تولید به منظور جلوگیری از فرسایش و تخریب خاک و هدر رفتن آب و منابع محدود و تجدید ناپذیر طبیعی.
- ۱-۴ امکان استفاده بهینه از ماشین آلات و ادوات و ابزار کشاورزی با حداکثر کارایی ممکن.
- ۱-۵ ایجاد اشتغال برای تعدادی از

تحصیل کرده‌ها و متخصصین و تلفیق یافته‌های نظری آنها با فعالیتهای عملی از طریق اجرای طرح توسعه کشاورزی.

۱-۶ کاهش هزینه‌های بالاسری و جلوگیری از برخی دوباره کاریها در امور کشاورزی.

۱-۷ یکپارچه سازی زمینهای کوچک و انجام همزمان عملیات کشاورزی در آنها مثل شخم زدن همزمان - نشای همزمان - برداشت همزمان و ... که در نهایت موجب کاهش هزینه و افزایش درآمد می‌گردد.

۱-۸ آشنایی با علم روز در زمینه کشاورزی و استفاده از وسایل پیشرفته تولیدی.

۱-۹ سهولت در تهیه برنامه‌های کشاورزی (به زراعی) و اجرای آسان و مؤثر آن.

۲- صنایع تبدیلی کشاورزی

یکی از زمینه‌های مستعد در بخش کشاورزی برای تشکیل شرکتهای تعاونی، صنایع تبدیلی است که علاوه بر رشد بخش کشاورزی خود موجب اشتغال و افزایش درآمد اقتصادی می‌گردد. این صنایع در کنار توسعه بخش کشاورزی، از ضروریات استان می‌باشد زیرا با عنایت به

ویژگیهای خاص خود موجب پیشرفت متوازن این بخش با سایر بخشها می‌شود. اهم ویژگیهای صنایع تبدیلی به قرار زیر است:

۲-۱ استفاده از خدمات بخشهای زیر بنایی برای تولیدات مواد غذایی و غیر غذایی کشاورزی.

۲-۲ افزایش تولید محصولات غذایی و غیر غذایی برای مصرف کنندگان.

۲-۳ افزایش تولیدات داخلی به ویژه در بخش کشاورزی.

۲-۴ ایجاد اشتغال و از دیداد تعداد شاغلین این بخش.

۲-۵ جلوگیری از ورود محصولات و مصنوعات حاصل از تولیدات کشاورزی از خارج و در نتیجه صرفه جویی ارزی.

۲-۶ ایجاد تحول در نظام بازاریابی و خرید محصولات کشاورزی.

۲-۷ جلوگیری از کاهش شدید محصولات کشاورزی، لازم به توضیح است که در حال حاضر به جهت عدم توسعه و یا بعضاً عدم وجود صنایع تبدیلی کشاورزی مقدار زیادی از تولیدات این بخش حیاتی همه ساله به هدر می‌رود و زارعین و کشاورزان متحمل زیانهای زیادی می‌گردند.

۲-۸ کوتاه کردن دست واسطه‌ها و سلف خرها و دلان سودجو و فرصت طلب: از آنجا که کار کشاورزی بسیار پر زحمت و هزینه بر می‌باشد، کشاورزان مجبور می‌شوند که محصولات تولیدی خویش را با قیمت نازل پیش فروش کنند و این امر علاوه بر علت فوق می‌تواند ناشی از دلهره و هراس عدم فروش پس از برداشت باشد. لذا آنها قبل از دست یافتن به بازده واقعی محصولات خویش ریسک نموده و محصولات کشاورزی سبزینه و یا در کنار زمین (سلف) می‌فروشند و در این بین بیشترین بهره نصیب واسطه‌ها و سلف خریداران می‌شود که بدون تحمل رنج و مشقت دست رنج کشاورزان را به یغما می‌برند. لیکن در صورت وجود صنایع تبدیلی و جاب اعتماد کشاورزان مبنی بر خرید محصولات تولیدی پس از برداشت به نحو شایسته‌ای جلوی چنین زیانهایی

استان مازندران به دلیل برخورداری از سواحل دریای خزر، جنگلهای انبوه با پوشش گیاهان و درختان متنوع و با ارزش، مردابهای منحصر به فرد، جزایر زیبا و جذاب، آبشارهای نشاط آور و پر آب، رودهای فراوان و با اهمیت، جاذبه‌های تاریخی و آثار باستانی فراوان، غارهای متعدد، پارکهای جنگلی و جانوران و پرندگان مختلف و گاهی نایاب و منحصر به فرد، کوهستانهای پوشیده از درخت، دره‌های عمیق و زیبا، جاذبه‌های ورزشی، آبهای معدنی و چشمه‌های پر آب و فراوان و... بالقوه امکان توسعه صنعت توریسم (گردشگری) را در خویش می‌پروراند که به بسیاری از آنها تاکنون هیچ توجهی نشده و یا توجه کمتری شده است. این جاذبه‌های گوناگون با ویژگیهای خاص خویش موقعیت بسیار مناسب و مساعدی را برای استان مازندران فراهم نموده است که با اندکی توجه می‌توان پیشرفت و گسترش این سرزمین سرسبز را نوید داد.

گرفته می‌شود

۲-۹- تأمین نیازمندیهای غذایی مردم در طول سال، بسیاری از محصولات کشاورزی زودگذر هستند و دوام کمی دارند و از آنها نمی‌توان در یک زمان طولانی استفاده نمود به عبارتی برخی از محصولات کشاورزی در صورت عدم وجود صنایع تبدیلی در همان زمان برداشت می‌بایست مصرف شوند و ماندگاری چندانی ندارند. محصولات مثل مرکبات و محصولات جالیزی، سبزیجات و حبوبات بیشتر از سایر زراعتها دارای چنین خاصیتی هستند. اما چنانچه صنایع تبدیلی در مناطق مختلف استان ایجاد شوند می‌توانند محصولات مازاد بر مصرف را به طرز اولی تغییر شکل داده‌ه صورتی که در زمانهای دیگر قابل مصرف باشد و یا حمل و انبار کردن و فروش آنها در مقاطع زمانی دیگر امکان‌پذیر باشد.

۲-۱۰- استفاده از مواد اولیه ارزان قیمت و قابل دسترس: ایجاد صنایع تبدیلی کشاورزی در استان مازندران که مرکز مهم کشاورزی کشور محسوب می‌شود از حیث تهیه مواد اولیه فراوان و ارزان قیمت و قابل دسترس از لحاظ اقتصادی بسیار به صرفه بوده و می‌تواند ارزش افزوده فراوانی را نصیب صاحبان واحدهای تولیدی می‌نماید.

۲-۱۱- اهمیت محصولات صنایع تبدیلی در صادرات: با رعایت استانداردهای بهداشتی و تولیدی از یک سو و بازگشایی مرز میان کشورهای حوزه دریایی خزر می‌توان گام مؤثری در توسعه صادرات صنایع تبدیلی برداشت. انواع محصولات غذایی (حیوانی و انسانی) کنسرو شده و یا

بسته بندی شده در شکلها و اندازه‌های مختلف امکان صدور آنها را به کشورهای همسایه فراهم می‌گرداند و از این طریق می‌توان در تحصیل ارز و بهبود وضعیت بازرگانی خارجی حرکت نمود.

۲-۱۲- ایجاد اشتغال برای زنان، صنایع تبدیلی غذایی علاوه بر ایجاد اشتغال برای مردان در به وجود آوردن فرصتهای شغلی زنان نیز مؤثر است. زیرا بسیاری از کارهای مربوطه به نحو مطلوبی می‌تواند توسط زنان انجام پذیرد.

۳- صنعت گردشگری و ویژگیهای آن
استان مازندران به دلیل برخورداری از سواحل دریای خزر، جنگلهای انبوه با پوشش گیاهان و درختان متنوع و با ارزش، مردابهای منحصر به فرد، جزایر زیبا و جذاب، آبشارهای نشاط آور و پر آب، رودهای فراوان و با اهمیت، جاذبه‌های تاریخی و آثار باستانی فراوان، غارهای متعدد، پارکهای جنگلی و جانوران و پرندگان مختلف و گاهی نایاب و منحصر به فرد، کوهستانهای پوشیده از درخت، دره‌های عمیق و زیبا، جاذبه‌های ورزشی، آبهای معدنی و چشمه‌های پر آب و فراوان و... بالقوه امکان توسعه صنعت توریسم (گردشگری) را در خویش می‌پروراند که به بسیاری از آنها تاکنون هیچ توجهی نشده و یا توجه کمتری شده است. این جاذبه‌های گوناگون با ویژگیهای خاص خویش موقعیت بسیار مناسب و مساعدی را برای استان مازندران فراهم نموده است که با اندکی توجه می‌توان پیشرفت و گسترش این سرزمین سرسبز را نوید داد. با این توضیحات و با شمردن ویژگیهای صنعتی

توریسم در مازندران به ضرورت توجه به آن بیشتر واقف می‌شویم. اهم این ویژگیها می‌تواند به شرح ذیل باشند:

۳-۱- شناسایی مناطق ناشناخته و تدوین برنامه‌های عمرانی و توسعه‌ای آن
۳-۲- معرفی نمودن استان مازندران به مردم سایر مناطق به منظور جلب مسافری بیشتر جهت بازدید و تفریح و تماشای

۳-۳- جلب مسافری از سایر مناطق ایران و حتی کشورهای دیگر موجب بهبود وضعیت اقتصادی مردم این سامان می‌شود. امروزه صنعت گردشگری در جهان به عنوان یکی از منابع مهم درآمد ملی محسوب می‌شود و حتی اقتصاد برخی از کشورها به درآمد حاصل از این صنعت وابسته است. از این رو ایجاد اقامتگاهها، هتلها، رستورانها و آماده سازی سایر امکانات تفریحی جهت بازدید کنندگان باعث می‌گردد که تعدادی از اهالی به امور مربوطه مشغول شوند و ضمن فراهم شدن فرصتهای شغلی و کاهش بیکاری در استان، بافت اقتصادی محل مورد نظر نیز تغییر یابد.

۳-۴- صنعت توریسم و بازدید توریستها از مناطق مختلف استان خود باعث تحولات فرهنگی - علمی - اجتماعی می‌گردد. صرف نظر از این که تغییرات گاه منفی که بر اثر برخورد فرهنگهای مختلف ایجاد می‌گردد و ممکن است به تخریب فرهنگی مبدل شود لیکن اثرات سازنده و مفید آن نیز به اندازه‌ای است که تغییرات شگرفی را رقم خواهد زد و تحولات فرهنگی - علمی فراوانی را ایجاد می‌کند و منجر به سازندگی و تکمیل امور فرهنگی (به ویژه

۴- چشمه‌های آب معدنی و ویژگیهای آن

مطالعات زمین‌شناسی در استان مازندران نشان می‌دهد که برخی از کوه‌های مازندران در گذشته جزو آتشفشانهای فعال بوده که اکنون خاموش هستند از جمله مهم‌ترین آنها آتشفشان دماوند است که همیشه پوشیده از برف بوده و دارای دریاچه‌های متعدد است که منبع اصلی برخی از رودها و چشمه‌هاست همچنین چشمه‌های آب معدنی متعددی از کوه‌های البرز به ویژه کوه دماوند جاری می‌باشد که از نظر اقتصادی و بهداشتی ارزش بسیار بالایی دارد. مهم‌ترین ویژگیهای آن که باعث می‌شود چشمه‌های آب معدنی به عنوان یکی از زمینه‌های مهم ایجاد اشتغال و کسب درآمد مد نظر قرار گیرد عبارتند از:

۴-۱- نقش درمانی آب معدنیهای استان به ویژه در درمان انواع رماتیسم مفصلی و دردهای استخوانی درمان بیماری‌های کم خونی و امراض پوستی، درمان بیماری سفلیس، بیماری تنفسی و ناراحتیهای عصبی و کلیوی و ...

۴-۲- قابلیت دسته بندی آب معدنی و فروش آن در داخل و خارج کشور. آب معدنیهای موجود استان با توجه به خاصیت درمانی فراوان می‌توانند در بسته‌ها و ظروف مختلف تهیه و به بازارهای داخلی و خارجی عرضه گردند و از این لحاظ درآمد اقتصادی با ارزشی عاید استان و کشور شود.

۴-۳- جلب مسافران و بیماران جهت درمان و بازدید یکی دیگر از ویژگیهای چشمه‌های آب معدنی استان است. با ایجاد امکانات رفاهی در منطقه به ویژه تدارک راه مناسب و استراحتگاهها و اماکن پذیرایی می‌توان بر میزان مراجعه کنندگان افزود و این طریق باعث رونق آن مناطق شد. شایان ذکر است که برخی از آبهای معدنی استان آبگرم بوده و در کلیه فصول سال قابل استفاده هستند.

۴-۴- ایجاد اشتغال برای اهالی منطقه و تولید درآمد اقتصادی برای آنها.

البته در تقابل و تعامل فرهنگی حفظ و حراست از فرهنگ خودی به عنوان یک کار انسانی باید ماحوظ شود.

۳-۸- حفظ آثار و ارزشهای باستانی یکی دیگر از ویژگیهایی است که با توسعه صنعت گردشگری در استان می‌توان ایجاد نمود. تخریب اماکن قدیمی و به یغما بردن آثار باستانی و با ارزش، ویرانی دیوارها و کنیبه‌های قدیمی که همگی میراث فرهنگی هستند تنها در سایه سازماندهی قوی و تقویت تشکیلات ذریبط امکان جلوگیری از آن فراهم خواهد شد و البته توجه و توسعه صنعت گردشگری بهترین شیوه به منظور حراست از آثار باستانی است.

۳-۹- ایجا اقامتگاهها، هتلها، مراکز تفریحی و ... خود موجب اشتغال افراد زیادی خواهد شد که در قسمتهای مختلف مشغول به کار شده و امرار معاش می‌کنند و همین امر از بروز بسیاری از مشکلات و معضلات جلوگیری خواهد کرد.

فرهنگ مادی) می‌شود.

۳-۵- اثر بخشی صنعت، توریسم در جذب سرمایه گذاریها: ارتباطات حاصل از توریسم و ورود افراد سایر ممالک به استان باعث می‌شود که سرمایه گذاریهای صنعتی کشاورزی، صید و صیادی، معدن و ... ساختار اقتصادی، اجتماعی آن را متحول گرداند.

۳-۶- کمک به دولت در بازگردانی خارجی و ایجاد ارز: در حال حاضر که هدف دولت رهایی از صدور نفت خام به خارج و توصل به صدور کالاهای غیر نفتی می‌باشد توسعه صنعت توریسم یکی از منابع با ارزش جهت افزایش درآمدهای ارزی تلقی می‌گردد.

۳-۷- آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم مردم سایر کشورها و بهره‌گیری از عناصر مثبت فرهنگی آن جامعه در ایجاد تغییر ساختار فرهنگی - آموزشی و مناسبات اجتماعی بسیار مؤثر و مفید خواهد بود.

به طور کلی استان مازندران به جهت شرایط خاص اقلیمی - اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی دارای استعدادها و قابلیت‌های بالقوه‌ای است که نظیر آن را شاید نتوان در سایر استانهای کشور مشاهده نمود لیکن به دلیل عدم شناخت موقعیت واقعی استان متأسفانه تاکنون اقدامات شاخص و بارزی بویژه در زمینه اشتغال بیکاران با تکیه بر استعدادها و قابلیت‌های منطقه صورت نگرفته است.

۵- پرورش ماهی در آب بندها و خصوصیات آن

رشد جمعیت، و نیازهای روزافزون به مواد پروتئینی ایجاب می‌کند که در زمینه تولید این مواد اقداماتی صورت پذیرد زیرا در حالت طبیعی ازدیاد جمعیت موجب ازدیاد مصرف می‌شود و در نهایت زمانی فرا می‌رسد که منابع موجود جویگویی نیازهای مصرفی مردم نباشد. از این رو ضمن حفظ منابع تأمین کننده مواد غذایی موجود می‌بایست به ترمیم آن نیز پرداخت. بر این اساس می‌توان از امکانات و القوه استان استفاده کرد. از این امکانات وجود آب بندهای مناسب جهت پرورش انواع ماهی است که در تأمین نیازهای پروتئینی نقش مهمی دارد. در استان مازندران آب بندهای متعددی وجود دارد که تعدادی از آنها هنوز مورد بهره برداری بهینه قرار نگرفته‌اند. با توجه به اهمیت موضوع می‌توان ویژگیهای طرح پرورش ماهی در آب بندها را به شرح ذیل بیان نمود:

- ۵-۱- جلوگیری از نابودی منابع پروتئینی دریایی به ویژه ماهیان منحصراً به فرد نظیر ماهی سفید - کفال - کپور و ...
- ۵-۲- افزایش میزان تولید گوشت سفید که از نظر پزشکی مصرف آن بیشتر از گوشت قرمز توصیه می‌گردد.
- ۵-۳- به صرفه بودن پرورش ماهی در آب بندها به جهت هزینه‌های پایین طرح در ابتدای امر.
- ۵-۴- پرورش ماهی و صید آن در آب بندها آسانتر و سهل الوصول‌تر است و همیشه در دسترس می‌باشد و می‌توان میزان صید آن را با توجه به میزان نقاضا کنترل نمود.
- ۵-۵- ایجاد اشتغال برای افراد بی کار نیز یکی دیگر از ویژگیهای طرح مزبور می‌باشد.

۶- عمل آوری و یا فرآورده‌های ماهی

فرهنگ غالب در جامعه کنونی ایران مصرف ماهی به صورت تازه می‌باشد و معمولاً در شرایط ویژه‌ای از ماهیان دودی، کنسرو شده و ... استفاده می‌کنند. البته در سالیان اخیر این طرز تلقی تغییراتی یافته است لیکن عموم مردم مصرف ماهی تازه را بر فرآورده‌های آن ترجیح می‌دهند. عمل آوری یا فرآوری ماهی صنعتی است که سابقه چندینی به ویژه در ایران ندارد و یک فرایند جدید می‌باشد. اما به جهت ارزش و اهمیت گوشتگون آن به تدریج در حال پیشرفت می‌باشد. عمل آوری یک نوع استفاده بهینه از ماهیان و دلایل آبی است که امکان استفاده از آنها را در مکانها و زمانهای مختلف فراهم می‌کند. به عبارتی صنعت عمل آوری و یا ایجاد واحدهای فرآوری ماهی عبارت از تغییر شکل و حالت و مزه و اندازه ماهیان صید شده‌ای است که توسط دستگاهها و وسایل ابتدایی و یا پیشرفته از حالت اولیه خارج شده به صورتی که قابل عرضه در زمانهای مناسب و مکانهای مختلف باشد. با این توضیح به بیان ویژگیهای صنعت عمل آوری ماهی می‌پردازیم.

- ۶-۱- از ضایع شدن و فاسد شدن ماهیان صید شده جلوگیری می‌کند و با تبدیل آن به ماهی شور - خشک - دودی - کنسرو - منجمد و ... قابلیت عرضه را در مکانها و زمانهای مختلف بالا می‌برد.
- ۶-۲- حمایت از صیادان و تضمین خرید ماهیان صید شده به قیمت مناسب یکی از ویژگیهای صنعت عمل آوری ماهی است. معمولاً به جهت صید زیاد و وجود واسطه‌های مختلف از یک طرف و عدم وجود مرکز خرید قابل اعتماد از سوی دیگر، سود ناچیزی به صیادان که بیشترین

زحمت را متحمل می‌شوند می‌رسد زیرا آنها مجبورند ماهیان صید شده را هر چه سریع‌تر به بازار مصرف عرضه کنند تا با فاسد شدن آنها روبرو نگردند.

۶-۳- ویژگی دیگر صنعت عمل آوری ماهی نقش آن در صادرات می‌باشد. به جهت دوام طولانی‌تر محصولات تولیدی کارخانجات صنایع عمل آوری در مقایسه با ماهی تازه این امکان را به وجود می‌آورد که بتوان آنها را به سایر نقاط از جمله کشورهای همسایه صادر نمود. این در صورتی است که بر کیفیت محصولات مربوطه افزوده گردد تا به استانداردهای مورد نظر رسیده و قابلیت عرضه در بازارهای مصرف را پیدا کند. وجود آب بندهای فراوان در استان و امکان پرورش ماهی در آنها بهترین منبع تأمین کننده واحدهای بسته بندی و کنسرو ماهی تلقی می‌گردند.

۶-۴- برخی از ماهیان دریای خزر مثل کیلکا از نظر غذایی اهمیت و ارزش فراوانی دارند لیکن به جهت عدم مصرف آنها به صورت گسترده معمولاً با قیمت نازل تبدیل به پودر و روغن ماهی شده و اکثراً به مصارف غیر انسانی می‌رسد با عمل آوری ایسین تنوع ماهی و به دست آوردن فرآورده‌های مختلف از آن می‌توان مصرف آن را در جامعه گسترش و افزایش داد. علاوه بر ویژگیهای فوق می‌توان به مسئله اشتغالزایی طرحهای عمل آوری ماهی اشاره نمود که می‌تواند تعداد زیادی از افراد را در قسمتهای مختلف واحد تولیدی مشغول به کار کند.

۷- معرفی و بیان ویژگیهای تولید خانگی

صنایع از لحاظ ابعاد به دو دسته کلی، صنایع بزرگ و صنایع کوچک تقسیم می‌شوند، که هر یک دارای ویژگیهای مخصوصی می‌باشند.

کارگاههای تولیدی خانگی در زمره صنایع کوچک قرار می‌گیرند که در سطح خانواده و یا خانوار ایجاد می‌شوند و با نیروی انسانی خانواده‌ها به حرکت خویش ادامه می‌دهند. مدیریت، مورد نیاز در آن نیز خانوادگی است و معمولاً سرپرست

خانواده به عنوان مدیر واحد تولیدی برگزیده می‌شود.

این صنایع با تغییر بافت و ساختار اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جوامع در اثر ورود مظاهر صنعتی و گرایش به مصرف ارزش و اهمیت گذشته خود را از دست داده است. با این حال این صنایع در برخی از کشورها به ویژه ممالک جهان سوم همچنان می‌تواند مثمر ثمر باشد و منشأ درآمدهای اقتصادی قرار گیرد. زیرا در ممالک جهان سوم وجود خیل عظیم بیکاران اعم از زن و مرد این امکان را به وجود می‌آورد که با اعمال برنامه‌های صحیح بتوان با اجرای طرح (کار در خانه) میزان اشتغالزایی را بالا برد.

در اینجا لازم است به ویژگیهای کارگاههای خانگی پرداخته شود که عبارتند از:

۷-۱- حمایت از صنایع دستی قدیمی و حفاظت یا احیاء آن و تحول در کیفیت و کمیت آنها از طریق ایجاد واحدهای تولیدی صنایع دستی.

۷-۲- استفاده درست از نیروی انسانی در فصلهای بیکاری: یکی از ویژگیهای مهم ایجاد چنین کارگاههایی، استفاده بهینه و مقبول از نیروی انسانی فراوان در فصول بیکاری است. استان مازندران یک منطقه کشاورزی است که معمولاً کشاورزان چند ماه از سال را مشغول به کار کشاورزی می‌شوند و بقیه فصول را با کارهای غیر کشاورزی می‌گذرانند و یا بیکار هستند لذا به منظور به کار گرفتن نیروهای بیکار می‌توان این کارگاهها را در سطح خانواده‌ها ایجاد نمود.

۷-۳- درآمد اقتصادی در کنار سایر فعالیت‌های روزمره: ایجاد کارگاههای تولیدی خانگی این ویژگی را دارد که نه تنها باعث درآمد برای اعضاء خانواده می‌باشد بلکه آنها می‌توانند سایر امور خانه از جمله تربیت فرزندان، پخت و پز، پذیرایی از مهمان و ... نیز بپردازند.

این نوع کارگاهها به ویژه برای زنان که غالباً خانه دار می‌باشند بسیار مفید می‌باشد زیرا اوقات فراغت آنها با انجام کارهای تولیدی پر می‌شود و کمک بسیار

مهمی در تأمین هزینه‌های زندگی نیز به حساب می‌آید.

۷-۴- جلوگیری از روند مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ یکی دیگر از خصوصیات ایجاد صنایع دستی خانگی است. به جهت توسعه صنعت کارخانه‌ای و واحدهای تولیدی بزرگ و رشد بخش خدمات از یک طرف و انحطاط و ضعیف شدن کارگاههای کوچک و برچیده شدن تعداد زیادی از آنها از طرف دیگر، مردم آن مناطق برای یافتن کار، کاشانه خویش را رها کرده و از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به مناطق آبادتر مهاجرت می‌کنند. این نوع مهاجرت که در نهایت به ضرر بخش کشاورزی و بافت روستایی و صنایع دستی تمام می‌شود، در استان مازندران نیز واقع شده است. هر سال تعداد زیادی از مردم مناطق روستایی که غالباً نیروهای فعال جامعه را تشکیل می‌دهد برای یافتن کار به نقاط دیگر مهاجرت می‌کنند و برخی از آنها نیز به طور کامل محل سکونت خویش را رها می‌سازند و ساکن نقاط دیگر می‌گردند که نهایتاً مسائل و مشکلات خاص خویش را نیز به دنبال دارد. اما با ایجاد صنایع دستی چه به صورت مجتمع و چه به صورت خانگی می‌توان تا حد بسیار زیادی از وقوع پدیده مهاجرت جلوگیری نمود. ایجاد واحدهای تولیدی قالی دستباف، جاجیم بافی، جوراب بافی، پارچه بافی، خنیاپی،

گلدوزی، صنایع دستی تزئینی و غیره با سهم خویش قادر خواهد بود با ایجاد اشتغال سالم هم برای مردان و هم برای زنان از شدت مهاجرت و فرآیند فزاینده آن ممانعت به عمل آورد.

۷-۵- نقش صنایع دستی در صادرات استان و کشور نیز یکی دیگر از ویژگیهای ایجاد و توسعه صنایع دستی است. بسیاری از کالاها و اقلام تولیدی در چنین واحدهایی قابلیت صدور به سایر نقاط را دارا هستند. به ویژه فرش دستباف ایران که شهرت جهانی داشته و یکی از اقلام پر درآمد ارزی کشور به حساب می‌آید.

لیکن این مهم زمانی بیشتر و بهتر محقق می‌گردد که ضمن توجه همه جانبه به تولید کنندگان آن و ارائه خدمات مناسب به آنها کیفیت آن نیز مد نظر واقع شود تا بتواند در بازارهای جهانی و داخلی توان رقابت را پیدا کند. خروش‌شیکتانه با ایجاد تغییر در سیاستهای بازرگانی خارجی و تمایل کشورهای مختلف جهان به برقراری روابط تجاری ایران دورنمای روشنی از صادرات کالاهای غیر نفتی فراهم شده است که البته با تدوین مقررات اجرایی سهل الوصول و حمایت صادقانه از تولید کننده و افزایش راندمان محصولات صادراتی امیدواری به آینده صادرات را می‌توان دو چندان ترسیم نمود.

۷-۶- معرفی مظاهر فرهنگی استان و کشور یکی از ویژگیهای صنایع دستی می‌باشد. آن دسته از کالاهای تولیدی در واحدهای صنایع دستی که قابل صادرات باشند، به نحو مؤثری می‌تواند فرهنگ یک جامعه را به مردم سایر ممالک معرفی کند به عبارتی ابزار و وسیله ایل ساخته شده توسط مردم یک جامعه بیانگر خصوصیات فرهنگی آن جامعه است در نتیجه با تولید ابزار و وسایل مرغوب و با ارزش می‌توان کام مؤثری در شناساندن فرهنگ استان برداشت.

۸- استعدادهای ورزشی و ویژگیهای آن

فضاها و اماکن ورزشی در استان با توجه به استعدادهای سرشار جوانان این منطقه در انواع رشته‌های ورزشی و سابقه

بسیار درختستان ورزشکاران این استان در مسابقات رسمی داخلی و خارجی و رشد جمعیت، جوان و پرشور اصلاً متناسب نیست. پس گسترش و ازدیاد این گونه مراکز جهت توسعه ورزش و سازندگی جسم و جان حتمی و قطعی می‌نماید.

این مراکز، مکانهایی هستند که جوانان و نوجوانان و حتی بزرگسالان قسمتی از اوقات خویش را در آنجا می‌گذرانند تا از طریق پرورش بدن و ذهن آمادگی لازم جهت انجام و طایف محوله اجتماعی را پیدا کنند. استعدادهای ورزشی استان به عنوان یکی از زمینه‌های شناسایی شده جهت تشکیل شرکت تعاونی واجد ویژگیها و خصوصیات ذیل است:

۸-۱- سالم سازی جسم و جان به گونه‌ای موازی و در کنار هم و قبول و انجام مطلوب امور اقتصادی و اجتماعی محوله در جامعه به مصداق این عبارت که گفته است «عقل سالم در بدن سالم است».

۸-۲- افزایش راندمان و کارایی افراد در امور محوله ویژگی دیگر توسعه ورزش می‌باشد. پیشرفتهای علمی ثابت کرده است که کارایی فرد ورزشکار در انجام فعالیت‌های بدنی و ذهنی به طور قطع بهتر و بیشتر از افراد غیر ورزشکار است.

۸-۳- تقویت روحیه جسمی، فداکاری، همکاری، جوانمردی و سایر فضایل اخلاقی از طریق ورزش بسیار سهیل الوصول می‌باشد. این حالات که در وفاق اجتماعی و استحکام بنیانهای جامعه نقش حیاتی دارند از ویژگی دیگر توجه به ورزش می‌باشد.

۸-۴- جلوگیری از معضلات و مسائل و ناهنجاریهای اجتماعی از طریق ورزش ویژگی دیگر آن است.

ایجاد جامعه‌ای سالم با افراد تندرست قطعاً در سازندگی اقتصادی - اجتماعی آن مفید خواهد بود و همین امر باعث می‌شود که جامعه‌ای پویا، خلاق، مبتکر و بدون از ناسامانیهای اجتماعی و اختلالات روانی داشته باشیم.

۸-۵- افزایش دوستی‌ها از طریق رقابت‌های سالم و سازنده و کسب افتخارات ملی و بین المللی از جمله ویژگیهای دیگر ورزش می‌باشد. در اختیار گذاشتن امکانات

ورزشی و پرداختن به ورزش منطبق با علم روز با عنایت به استعدادهای موجود در استان بهترین زمینه را جهت صدور فرهنگ اسلامی، انقلابی و ملی به سایر نقاط فراهم می‌گرداند. به طور مثال:

استان مازندران در زمینه کشتی سرآمد استانهای دیگر است که در این زمینه قهرمانان صاحب نامی را به جامعه ورزشی کشور عرضه داشته است. این قهرمانان در دوران زندگی ورزشی در میادین مبارزه چنان درخشیدند که با کسب بالاترین عناوین سرود ملی کشور را در ممالک دیگر نواخته و از این حیث موجب کسب آبرو و عزت میهن شدند.

۸-۶- ایجاد اشتغال برای تعدادی از افراد جامعه علاوه بر مشغول کردن افراد به ورزش ویژگی دیگر واحدهای ورزشی است طبق امار اعلام شده از سوی اداره کل تربیت بدنی استان مازندران در سال ۱۳۷۲ تعداد ۲۹۹۸ نفر به عنوان معلم ورزش - مربی ورزش - داور و ناچی غریق مرد و زن در شهرستانهای مختلف استان مشغول به کار بودند. چنان که امکان ورزشی با توجه به انواع رشته‌ها در مازندران شکل گیرد تعداد زیادی از افراد متخصص - مجرب و علاقمند می‌توانند شاغل شوند و امرار معاش کنند.

۸-۷- ویژگی دیگری که در کنار توسعه امکان ورزشی می‌تواند نمود پیدا کند گسترش و ایجاد واحدهای تولیدی ابزار و لوازم ورزشی است. در حال حاضر به جز چند واحد تولیدی که عموماً پوشاک ورزشی تولید می‌کنند، لوازم و وسایل مورد نیاز رشته‌های مختلف ورزشی از خارج استان تأمین می‌گردد. به موازات توجه به گسترش ورزش ضرورتاً باید واحدهای تولیدی مربوطه نیز مد نظر واقع شود. این امر ضمن تأمین نیازمندیهای ورزشکاران، موجب اشتغال و ایجاد درآمد برای تعدادی از افراد خواهد شد.

۹- حمل و نقل دریایی و ویژگیهای آن

نقش حمل و نقل بار و مسافر توسط کشتی با آن که سنگی مستقیمی با صنایع کشتی سازی و صنایع ثوب فلز و ماشین سازی دارد اما به جهت تعیین کنندگی آن در

رفع وابستگی به عنوان یکی از عوامل کسب استقلال اقتصادی و قطع وابستگی به شبکه حمل و نقل بازرگانی خارجی مطرح است. با عنایت به این که بنادر عمده کشور مرتبط با حمل و نقل دریایی با آغاز جنگ تحمیلی صدمات و خسارت فراوانی دیدند این موقعیت برای سایر شهرهای ساحلی از جمله شهرهای کناره‌ای دریای خزر به وجود آمده که با استقلال کشورهای همسایه آسیای میانه، حمل و نقل دریایی در آن شکل و ماهیت جدیدی پیدا کند. حمل و نقل دریایی (آبی) که شامل حمل و نقل در رودخانه و دریا می‌شود با عنایت به ویژگیهای ذیل می‌تواند معرفی و تعریف شود:

۹-۱- هزینه حمل بار و مسافر از طریق کشتی در مقایسه با هواپیما و وسایل نقلیه زمینی پایین‌تر است هر چند که از نظر سرعت عمل همانند برخی دیگر از وسایل نمی‌باشد.

۹-۲- حمل و نقل برخی از کالاها و مواد مثل نفت، گاز و تیل و ... از طریق کشتی بسیار سهیل‌تر و مفیدتر خواهد بود، ساخت کشتی‌های عظیم الجثه که قادر خواهد بود چندین هزار تن مواد سوختی را به راحتی در سطح دریا حمل کند نشانگر سهولت در حمل کالاهای مزبور می‌باشد.

۹-۳- اشتغال افراد در امور مربوطه به حمل و نقل بار و مسافر یکی دیگر از ویژگیهای حمل و نقل دریایی است.

۹-۴- حمل و نقل دریایی ویژگی دیگری در مقایسه با حمل و نقل زمینی دارد که توجه به آن را بیشتر توجیه‌پذیر می‌گرداند. حمل و نقل زمینی نیاز به احداث جاده و آماده سازی آن و نیز تعمیرات سالیانه دارد در حالی که حمل و نقل دریایی است هزینه‌ای را ایجاد نمی‌کند تنها با ایجاد بندر و پهلوگیر که در ابتدای کار صورت می‌پذیرد این فعالیت عملی خواهد بود.

۹-۵- توجه به حمل و نقل دریایی ضرورتاً پیشرفت و رشد صنایع مربوطه مثل کشتی سازی، قطعه و ادوات سازی و ... را موجب می‌گردد.

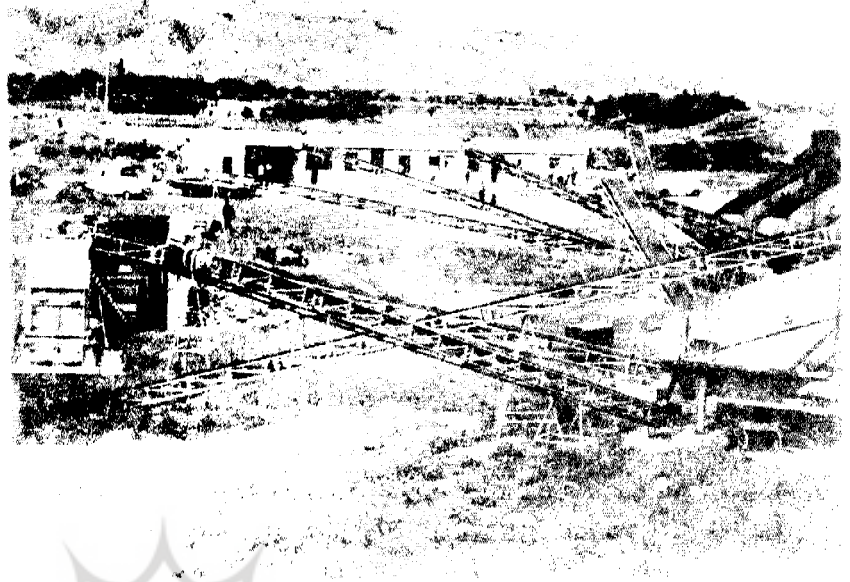
مطلوب در استان مازندران به عمل می‌آید. شایان ذکر است که برخی از کشورهای جهان مثل هلند و ممالک مشابه از صدور و فروش گل درآمد زیادی به دست می‌آورند و یکی از افلاک سهم صادراتی آنها را تشکیل می‌دهد. لذا به جهت مساعد بودن استان مازندران در پرورش انواع گل این امکان وجود دارد که بتوانیم با پرورش گل‌های متنوع محصول نوآوری و صادراتی را به عمل آوریم.

۱۰-۶ استفاده از گلها در تزئین منازل، معاینه، ساخته‌انهای اداری و دیگری از ویژگی‌های طرح توسعه و پرورش گل می‌باشد. رشد جمعیت و توسعه میزبانی شهرها و شهرک‌ها و محیط زیست و منابع طبیعی مساعد شده است که مردم کاشت گلها را به‌سازمانده و بهره‌داری از گلها را به‌عنوان عمل اقتصادی و تجاری در نظر می‌گیرند. هم‌اکنون در مازندران پرورش گل جهت تولید گل‌های تازه در حال انجام می‌گردد.

۱۱- تهیه علوفه از زمینهای کشاورزی پس از برداشت محصول و ویژگیهای آن

در کلیه استان‌های که دارای آب و هوای مساعد و خاک حاصلخیز هستند در چند شویبه و پیرایه چند نوع کشت از زمین استفاده می‌شود. استان مازندران نیز دارای این خصوصیت است که با اندکی توجه و در

انتخاب گذاشتن امکانات در طی سال چند نوع محصول از زمین‌های آن به دست می‌آید. از سویی باید گفت که علاوه بر کشاورزی بیش از هفت میلیون رأس دام نیز در مازندران وجود دارد که یکی از مشکلات دامداران تأمین علوفه دامی باشد. به همین منظور آنها سالانه مجبورند که با صرف هزینه‌های زیاد علوفه را از نقاط دیگر وارد کنند. هر چند که کشت علوفه پس از برداشت محصول برنج از جمله شیوه‌هایی است که در سالهای اخیر در مناطقی از استان مازندران متداول شده است ولی گسترش چندانی پیدا نکرده و با توجه به ویژگیهایی که کاشت شنبدر، برسیم پس از برداشت محصول برنج دارا می‌باشد، به نظر می‌رسد باید اقدامات شایسته‌ای در این خصوص انجام پذیرد.

مصرف به‌سازمانده کسور وارد می‌شود. زمین خودی نسبتگی به خارج با تسهیل می‌گردد. چنانچه به کشت اس طرح از گیاهان توجه شود، آنها از وابستگی به خارج رهایی خواهند یافت بلکه مواد اولیه کارخانه‌های داروسازی داخل را با قیمت مناسب می‌توان تأمین کرد.

۱۰-۲ پرورش و تولید برخی گونه‌های خاص که مخصوص به این سرزمین می‌باشد باعث می‌گردد ضمن حفظ آن گونه‌ها در مصرف راه‌های سایر مالک صادر نمود.

۱۰-۳ خواص شفا بخش این نوع از گیاهان در درمان برخی از بیماریها از یک طرف و بی‌ضرر بودن آنها در مقایسه با داروهای شیمیایی یکی دیگر از ویژگیهای آن است.

۱۰-۴ ایجاد اشتغال برای برخی افراد به ویژه متخصصین داروهای گیاهی و نیز جذب کارگران اعم از مردان و زنان در مزارع و واحدهای بسته بندی گیاهان دارویی از دیگر ویژگی آن است.

۱۰-۵ علاوه بر داروهای گیاهی، گل‌های زینتی (باغچه‌ای و آپارتمانی) به نحو

۱۰- پرورش گیاهان دارویی و گل‌های زینتی و ویژگیهای آن

استان مازندران به جهت موقعیت مساعد آب و هوا و خاک، مستعد تولید و پرورش انواع گیاهان زینتی و دارویی می‌باشد. در گذشته نه چندان دور انواع مختلف گیاهان دارویی در این خطه از خاک کشور به عمل می‌آمد که مأسفانه امروزه با نابودی آنها مواجه هستیم. زمینه پرورش این نوع از گیاهان در مناطق مختلف استان به ویژه مناطق کوهستانی و زمین‌های شیب دار بسیار فراوان است.

گیاهان مربوطه نوع خاصی از گیاهان است که مصرف آن اثر شفا بخش داشته و در کاهش و رفع بیماریها مؤثر است. از سویی استان مازندران استعداد پرورش انواع گل‌های زینتی را دارا می‌باشد در این قسمت به بیان ویژگیهای زمینه فعالیت فوق می‌پردازیم.

۱۰-۱ تأمین مواد اولیه کارخانجات تولید دارو در داخل کشور و صرفه جویی ارزی در این خصوص مقدار زیادی از داروها و مواد اولیه ساخت دارو سالانه با

برخی از ویژگیهای آن عبارتند از:

۱۱.۱- تأمین عاوه دامی دامداران استان با هزینه کمتر و سهل الوصول تر.

۱۱.۲- تقویت زمینهای کشاورزی با ایجاد گازه‌های مناسب، مثل ازت خاک که در کمیت و کیفیت محصول برنج بسیار مؤثر است.

۱۱.۳- پر حاصل بودن علوفه و برداشت آن در چند نوبت.

۱۱.۴- ایجاد اشتغال برای برخی از کشاورزان در زمان بیکاری فصلی و نیز درآمد اقتصادی.

۱۲- دفع زباله‌های شهری و ویژگیهای آن

مشکل دفع زباله‌های شهری و اثرات مخرب آن بر محیط زیست این ضرورت را ایجاد می‌کند که با تشکیل واحدها و گروه‌هایی مشکل مربوطه را به نحوه شایسته‌ای حل نمود. از جمله این راه‌ها استفاده از ماشین‌آلات مخصوص جهت حمل و نقل و بارگیری و تخلیه و نیز جداسازی می‌باشد. ویژگی‌هایی که برای این نوع از فعالیت می‌توان بیان داشت عبارتند: ۱۲.۱- دفع زباله‌ها به شیوه صحیح و اصولی که خسارت جانبی آن متوجه محیط زیست انسانی، حیوانی و گیاهی نشود و بر اکوسیستم حیات لطمه وارد نکند.

در این جهت ماشینهای حمل مخصوص تهیه شده که به شیوه بهداشتی مدیریت به جابجایی زباله‌ها می‌کند و با اعمال روشهای اصولی نسبت به جداسازی و دفع آن اقدام می‌کنند.

۱۲.۲- جداسازی برخی از مواد که قابلیت کاربرد مجدد دارند. این امکان را به وجود می‌آورد که مواد اولیه برخی از واحدهای تولیدی تأمین گردد. به این ترتیب، از روش‌های آلوده منابع طبیعی تا حدی جلوگیری به عمل می‌آید.

۱۲.۳- از ویژگی‌های دیگر این نوع فعالیت این است که جمع‌آوری و حمل و دفع زباله‌ها به شیوه بهداشتی به مرور این فرهنگ را گسترش می‌دهد که محیط باید تمیز بوده تا قابل زندگی باشد. به عبارتی این امر فرهنگ نظافت و حفاظت از محیط

زندگی را در انسانها تقویت می‌کند.

۱۲.۴- ایجاد اشتغال و درآمد برای تعدادی از اهالی استان: استان مازندران از جمله مناطقی است که تولید زباله در آن زیاد می‌باشد.

۱۲.۵- کاهش هزینه‌های دولتی یکی دیگر از ویژگی‌های طرح مزبور می‌باشد. بدین معنی که شرکتهای تعاونی با سرمایه اعضای خویش مبادرت به حمل و نقل و دفع و جداسازی زباله می‌کنند و دولت را در این خصوص باری می‌رسانند.

بقیه از صفحه ۲۲

خدمات از نظر سالمندان و خانواده‌هایی آنان کاملاً شناخته شده است. این شعبه همچنان درخواستهای جدیدی را دریافت می‌کند. این شیوه خدمات رسانی در جامعه ژاپن با افزایش تقاضای جامعه سالمندی شکل گرفته است.

در حال حاضر انجمن زبان JA در حال بررسی امکان ارائه مواد غذایی در درب منازل سالمندان و معلولان می‌باشد. با افزایش سطح همکاری JA و مسئولان امید بیشتری برای حمایت از برنامه‌های رفاهی در منطقه می‌رود.

JA_Zendui_the agricultural Union

بقیه از صفحه ۵۰

توانسته است از وزارت صنایع در مورد موتاتژ رادیو، رادیو پخش و تلویزیون پروانه دریافت نماید.

در این شرکت در هر ۶/۵ دقیقه یک تلویزیون ۱۴ اینچ موتاتژ می‌گردد و روزانه حدود ۲۰۰ دستگاه تلویزیون با نام ستاره طلایی (تحت لیسانس کلد استار) عرضه می‌نماید.

این شرکت تعاونی به منظور گسترش و توسعه فعالیت‌های صنعتی خود اقدام به

تولید انواع تلویزیون رنگی نموده است. محل اجرای این پروژه در شهر صنعتی کهریزک به مساحت ۷۰۰۰ متر مربع قرار دارد که حدود ۲۰۰۰ متر مربع آن را سالن تولید به خود اختصاص داده است.

خدمات پس از فروش، یکی از بخشهای فنی است که وظیفه انجام امور تعمیراتی و سرویس دهی به مشترکین یا خریداران محصول را به عهده دارد. این بخش با برنامه ریزی مناسب، امور سرویس دهی مورد نیاز خریداران را انجام داده و با جمع‌آوری اطلاعات از چگونگی خرابی‌ها و تعمیرات، هماهنگی لازم را با قسمت تولید جهت رفع عیوب و با بازرگانی جهت تأمین اقلام و موارد مورد نیاز ایجاد می‌کند. تلویزیونهای تولید شده به مدت یک سال گارانتی دارد که خود متضمن کیفیت تولیدات این شرکت می‌باشد.

ادبیات سبز

«... ادب فارسی آیین تمام نمای روحیه ایرانی و تاریخ مکتوب پیشینه فرهنگی، اجتماعی و بازناب آرزوهای دست نیافتنی مردم ما است. در گستره تاریخ این مرز و بوم نثر و نظم فارسی عامل پیوند مذهب و فرهنگ و دولت و سیاست و بازار و مردم بوده است. به ویژه شعر فارسی که به عنوان وسیله ارتباطی و یکی از رسانه‌های همگانی عمل می‌کرده است.

تعاون و همکاری نیز همواره یکی از اصول و پایه‌های اساسی اخلاق اجتماعی و هنجارهای جامعه به شمار می‌رفته است و این اصل نیز چون دیگر هنجارهای اجتماعی، در گفتار بیشتر سخن‌رایان پارسی گوی آمده است. عزلیات پر شور «مولانا محسن فیض کاشانی» یکی از این گونه موارد است. وی می‌گوید:

بیا تا مونس هم، بار هم غمخوار هم باشیم
انیس جان غم، فرسوده و بیمار هم باشیم
شب آید نغم هم فرودیم و بهر یکدیگر سوزیم
شود چون روز، دست و پای هم، در کار هم باشیم
دوای هم، شفای هم، برای هم، فدای هم
دل هم، جان هم، جانان هم، دلدار هم باشیم
بهم یکتا شویم و یکدل و یکرنک و یک پیسته
سیر در کار هم آریم و دوش بار هم باشیم